

นักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ได้ไปเยี่ยมฆานาจารย์คือ อาจารย์แห่ง
นิกายเซ็น แห่งหนึ่ง ชื่อว่า กาชาน เพราะนิสิตคนนั้นเขาแตกฉานในการศึกษา เขาจึงถาม
อาจารย์กาชานว่า เคยอ่าน คริสเตียน ไบเบิล ไหม ท่านอาจารย์กาชาน ซึ่งเป็นพระเถื่อน
อย่างพระสมณะนี้จะเคยอ่านไบเบิลได้อย่างไร จึงตอบว่า เปล่า ช่วยอ่านให้ฉันฟังที

นิสิตคนนั้น ก็อ่านคัมภีร์ไบเบิล ตอน Saint Mathew ไปตามลำดับ จนถึงประโยค
ที่ว่า ไม่ต้องห่วงอนาคต คือไม่ต้องห่วงวันพรุ่งนี้ วันพรุ่งนี้ มันจะเลี้ยงตัวมันเองได้ แม้แต่
นกกระจอก ก็ไม่อดตาย ท่านองนี้

ท่านอาจารย์ กาชาน ก็บอกว่า ใครที่พูดประโยคนี้ได้ ฉันคิดว่า เป็นผู้รู้แจ้งคนหนึ่ง
ทีเดียว คือเป็น An enlighten one คนหนึ่งที่เดียว แต่นิสิตคนนั้น ก็ยังไม่หยุดอ่าน คงอ่าน
ต่อไป มีความว่า

"ขอเกิด แล้วจะได้ จงแสวงหาเกิด แล้วจะพบ จงเคาะเข้าเกิด แล้วมันจะเปิดออกมา
เพราะว่า ใครก็ตามที่ขอแล้ว จะต้องได้รับ ใครก็ตาม ที่แสวงหา แล้วยอมได้พบ และใครก็
ตาม ที่เคาะเข้าแล้ว ประตูก็จะเปิดออกมา"

พอถึงตอนนี้ อาจารย์ กาชาน ก็ว่า "แหม วิเศษที่สุด ใครก็กล่าวอย่างนี้ ก็ใกล้
พระพุทเจ้าเข้าไปแล้ว"

นิทานของเขาก็จบ

นิทานเรื่องนี้จะสอนว่าอย่างไร? หมายความว่า ถ้ารู้ธรรมะจริง จะไม่เห็นว่ามีลัทธิคริสเตียน หรือ พุทธ
หรือ อะไรอื่น ในจิตใจของผู้รู้ธรรมะจริง จะไม่รู้สึกรู้ว่า มีคริสต์ มีพุทธ มีอิสลาม มีฮินดู มีอะไร เพราะไม่ได้ฟัง
ชื่อเสียงเหล่านั้น ไม่ต้องเป็นนิกายอะไร ครูบาอาจารย์สำนักไหน คัมภีร์อะไร อ้างหลักฐานชนิดไหน ไม่มี
จิตใจ หรือ ความรู้สึก ที่ค้านหรือ รับฟังถ้อยคำเหล่านั้น จะฟังแต่เนื้อหาของธรรมะนั้น และที่เนื้อหาของ
ธรรมะสูง ก็รู้ว่า มันเป็นอย่างไร สูง ต่ำ ก็รู้ว่า สูงต่ำ อย่างที่ว่า เคาะเข้าเกิด จะเปิดออกมานี้ มันก็เหมือน
อย่างที่เรารู้ว่า ถ้าปฏิบัติให้ถูก มันก็จะง่าย ง่ายที่สุด ในการที่จะบรรลุนิพพาน

เดี๋ยวนี้ ไปนอนหลับสบายกันเสียหมด ทั้งพระ ทั้งฆราวาส ก็ได้ ไม่มีใครเคาะ ไม่มีใครแสวงหา หรือ ไม่
มีใครชวนชววย นั่นเอง ถ้าฟังกันแต่ เนื้อหาธรรมะแล้ว มันไม่มีพุทธ ไม่มีคริสเตียน หรือ ไม่มีเซ็น ไม่มีเถรว
วาท ไม่มีมหายาน อย่างนี้ ไม่มีอาการที่จะเป็นเขา เป็นเราเลย จิตมันว่างเสียเรื่อย มันจึงมีเขาฝ่ายหนึ่งก็
ไม่ได้ มีเราอีกฝ่ายหนึ่งก็ไม่ได้

ฉะนั้น ความกระทบกันระหว่างเขากับเราไม่อาจจะเกิด ไม่มีทางจะเกิด ไม่มีพื้นฐานจะเกิด เห็นธรรมะ
เป็นพระเป็นเจ้า เห็นพระเป็นเจ้าเป็นธรรมะไปเสียเลย เหมือนอย่างว่า พระเป็นเจ้าของฝ่ายที่ถือศาสนาพระ
เป็นเจ้านั้น มีการสร้าง มีการทำลาย มีการให้รางวัล มีการทำอะไร ทุกอย่างตามหน้าที่ของพระผู้เป็นเจ้า
เราก็มีสิ่งที่ทำหน้าที่อย่างนั้น ครบทุกอย่างเหมือนกัน แต่เราไปเรียกว่าธรรม เหมือนกับความหมายของคำ
ว่า ธรรมะ ที่อธิบายแล้วในการบรรยายครั้งที่ ๑ นั้น ไม่มีอะไรนอกจาก ธรรมะ แล้วความง่ ความหลง คือ

อวิชา ต่างหาก ที่ไปสมมติให้ว่า เป็นชื่อนั้น ชื่อนี้ อย่างนั้น อย่างนี้ พวกนั้น พวกนี้ จนมีเรา มีเขา จริยธรรม ทั้งหมดของธรรมชาติทั้งหมดนั้นมีเรื่องเดียว แนวเดียว สายเดียว

ขอให้สนใจ ในความจริงข้อนี้เถอะว่า จริยธรรมทั้งหมดของโลกนี้หรือของโลกอื่นด้วยก็ได้ ย่อมมีแนวเดียว และสายเดียว และตรงเป็นอันเดียวกัน ไม่ต้องพูดกันว่าของประเทศนั้น ประเทศนี้ ศาสนานั้น ศาสนา นี้ในโลกเดียวกันนี้ ถึงแม้ว่า สิ่งที่เป็นจริยธรรมจะมีหลายรูปหรือหลายเหลี่ยม ดังที่กล่าวมาแล้ว แต่วันแรก นั้น ก็ยังเป็นอันเดียว แนวเดียว สายเดียวกัน อยู่นั่นเอง มีแต่ว่า ระบบไหน ไกลจุดปลายทาง หรือยังเท่านั้น แต่เรื่องต้องเป็นเรื่องเดียวกันหมด ขึ้นชื่อว่า ธรรมะแล้ว ต้องเป็นเรื่องเดียวกันหมด แต่ว่าอันไหน หรือ ที่ใคร กล่าวนั้นมันไกลจุดปลายทางเข้าไปหรือยัง ฉะนั้น เราอย่าได้รังเกียจ อย่าได้ชิงชังว่า คนนั้น คนนี้ เป็นคริสเตียน แล้วก็ต้องเป็นศัตรู เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ขึ้นมาทีเดียว ถ้าถืออกอย่างนี้ก็แปลว่า ไม่รู้ธรรมะ ยิ่งเป็น ครูบาอาจารย์ ด้วยแล้ว ไม่ควรจะไปรู้สึกทำนองนั้นเป็นอันขาด